

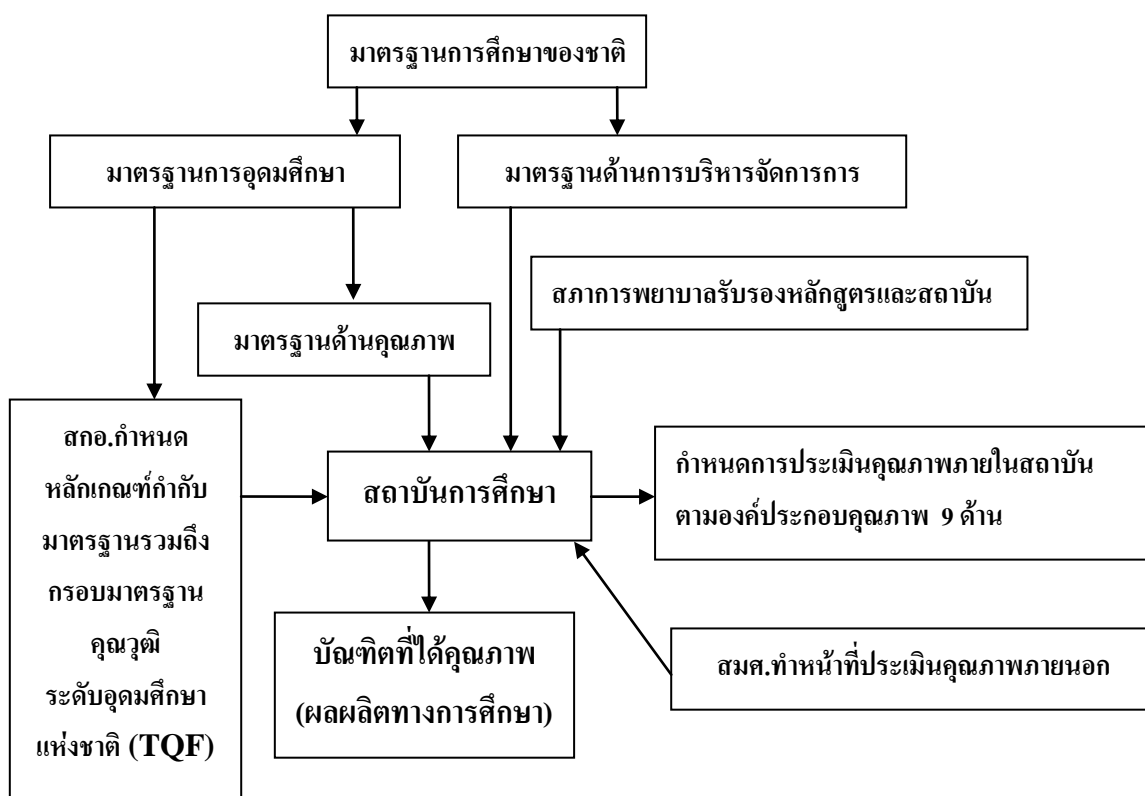
การรับรองคุณภาพการศึกษา

ผ.ศ.ชิตติมา จำปรัตน์

ปัจจุบันมีสถาบันอุดมศึกษาเกิดขึ้นมากมาย คุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาและบัณฑิตภายในประเทศมีความแตกต่างกันมากซึ่งอาจก่อให้เกิดผลเสียแก่สังคมในระยะยาวได้ โลกที่ไร้พรมแดนมีผลต่อการศึกษา นักศึกษาสามารถย้ายที่เรียนได้อย่างสะดวกขึ้น ประกอบกับการรวมตัวของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียน การศึกษาของภูมิภาคนี้ในอนาคตจะสามารถแลกเปลี่ยนเทียบโอนหน่วยกิตกันระหว่างสถาบันการศึกษาของประเทศต่างๆ ได้ จึงจำเป็นที่การจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาต้องได้รับการรับรองคุณภาพจากหน่วยงานที่ดูแลกำกับมาตรฐานการอุดมศึกษาของประเทศ เพื่อสร้างความมั่นใจแก่สังคมว่าสถาบันอุดมศึกษาเหล่านั้นสามารถพัฒนาองค์ความรู้และผลิตบัณฑิตที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันระดับสากล ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศได้ ดังนั้นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2)พ.ศ.2545 จึงกำหนดให้สถาบันการศึกษามีระบบการประกันคุณภาพภายใน และให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอกโดยประเมินผลการจัดการศึกษาของสถาบัน

ในระดับกระทรวง ได้กำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาเพื่อใช้เป็นกลไกในการกำกับมาตรฐานการจัดการศึกษาของสถาบัน และในปีพ.ศ. 2552 กระทรวงศึกษาธิการมีประกาศเรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและประกาศแนวทางปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติเพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาและเพื่อประกันคุณภาพของบัณฑิตในแต่ละระดับคุณวุฒิและสาขาวิชา ซึ่งมีผลให้สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งต้องปรับหลักสูตรเพื่อให้บัณฑิตเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ขึ้นตามกรอบมาตรฐานที่กำหนดไว้ สำหรับวิชาชีพพยาบาลนอกจากจะต้องได้รับการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการอุดมศึกษาแล้ว ยังต้องได้รับการรับรองคุณภาพของหลักสูตรและสถาบันการศึกษาจากสภาการพยาบาลแห่งประเทศไทย โดยที่การรับรองสถาบันการศึกษานับเป็นกระบวนการพิจารณาการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษาที่สภาการพยาบาลให้ความเห็นชอบให้จัดการศึกษาพยาบาลได้ เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีสิทธิในการสมัครสอบเพื่อขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์

การรับรองคุณภาพการศึกษาของสถาบันการศึกษา

สถาบันการศึกษาจึงต้องประเมินตนเองตามองค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้านและในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่ปรับปรุงตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา จะต้องประเมินผลการจัดการเรียนการสอนที่ก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ขั้นต่ำตามที่สกอ.กำหนดไว้ และต้องแสดงผลการประเมินให้สาธารณะชนรับทราบ ผลการประเมินจะต้องอยู่ในเกณฑ์ดี 2 ปีต่อเนื่องกันจึงจะได้รับการรับรองหลักสูตรจากสกอ.

สำหรับคณะพยาบาลศาสตร์สิ่งที่จะต้องดำเนินการในปีพ.ศ.2554นี้เพื่อรับการรับรองคุณภาพการจัดการศึกษาคือ

1. ปรับหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาให้เสร็จและเปิดใช้ในปีพ.ศ.2555 โดยผ่านการรับรองหลักสูตรจากสภาการพยาบาลแห่งประเทศไทย
2. กำหนดการประเมินคุณภาพภายในสถาบัน โดยคณะกรรมการประกันคุณภาพฯ
3. เตรียมพร้อมรับการประเมินคุณภาพการศึกษาจากสมศ.(รอบที่ 3 พ.ศ.2554-2558)
4. เตรียมพร้อมรับการรับรองสถาบันจากสภาการพยาบาลแห่งประเทศไทยซึ่งครบวงรอบของการรับรองสถาบันในปีพ.ศ. 2554 นี้เป็นการประเมินคุณภาพของการจัดการศึกษาของสถาบัน

เกณฑ์สำคัญที่ใช้ในการพิจารณารับรองสถาบันการศึกษาพยาบาลเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาโดยตรงคือ

1. อัตราส่วนอาจารย์พยาบาลประจำต่อนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า ไม่เกิน 1 : 6
2. อัตราส่วนอาจารย์พยาบาลหรือพยาบาลผู้สอนภาคปฏิบัติต่อนักศึกษาในการสอนแต่ละรายวิชาของภาคปฏิบัติทางการพยาบาลไม่เกิน 1 : 8
3. มีแผนการสอนทุกหน่วยการเรียนในทุกรายวิชาทางการพยาบาล ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
4. ผลการสอบขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ครั้งแรกได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของผู้เข้าสอบครั้งแรกเฉลี่ยย้อนหลัง 3 ปีการศึกษา
5. หลักสูตรได้รับการรับรองจากสกอ.และสภาการพยาบาลฯเป็นลายลักษณ์อักษร
6. มีการบริหารหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ มีการประเมินผลหลักสูตรอย่างน้อยทุก 5 ปี
7. อาจารย์มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลชั้นหนึ่ง/การพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง
8. อาจารย์มีประสบการณ์สอนภาคทฤษฎี/ภาคปฏิบัติในสาขาการพยาบาลไม่น้อยกว่า 1 ปี หลังสำเร็จปริญญาโท ปริญญาเอกทางการพยาบาล หรือวิทยาศาสตร์สุขภาพ หรือไม่น้อยกว่า 2 ปีหลังสำเร็จปริญญาโท/ปริญญาเอกสาขาอื่น หรือไม่น้อยกว่า 3 ปี หลังสำเร็จปริญญาตรีทางการพยาบาล
9. อาจารย์มีภาระงานสอนเฉลี่ยต่อปีการศึกษาไม่เกิน 10 หน่วยชั่วโมงต่อสัปดาห์
10. มีประมวลการสอนรายวิชา (course syllabus) ครบทุกวิชา ในหลักสูตร ยกเว้น วิชาเลือกของคณะอื่น
11. มีระบบการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนและมีการประเมินผลการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา และอาจารย์ผู้สอน หรือผู้เกี่ยวข้อง
12. มีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนทุกรายวิชา เมื่อสิ้นภาคการศึกษาโดยนักศึกษา
13. มีการใช้ผลการประเมินในการพัฒนารายวิชา
14. มีการวัดและการประเมินผลการศึกษาอย่างเป็นระบบ ได้มาตรฐานตามหลักการวัดและประเมินผล
 - 14.1 มีผังการออกข้อสอบทุกรายวิชาทางการพยาบาล
 - 14.2 มีการวิพากษ์ข้อสอบทุกรายวิชาทางการพยาบาล
 - 14.3 มีการวิเคราะห์ข้อสอบทุกรายวิชาทางการพยาบาล
 - 14.4 มีระบบการตัดสินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้

สรุป การจัดการศึกษาหลักสูตรระดับอุดมศึกษานั้น สถาบันการศึกษาต้องจัดการเรียนการสอนให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติและทำให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ขั้นต่ำตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาที่กำหนดไว้ซึ่งต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจจากคณาจารย์ของสถาบันการศึกษานั้นๆ

.....